

OKNA DO PŘÍBĚHŮ

Skrze papírový rámeček objevte venku s dětmi či studenty své téma, které účastníci popíší v krátkém příběhu či metodou Pětílístek. Své rámečky i texty, žáci/studenti umístí venku v přírodě a tím vznikne galerie, kterou můžeme procházet, prohlížet i pročítat.

Cíl lekce: Pomocí papírových okének žáci/studenti hledají téma příběhu venku. Nalezené téma mohou popsat příběhem nebo pětiřádkovou básničkou metodou pětílístek (popis aktivity níže).

Čas: 30 min

Věk: 4.-9. stupeň ZŠ, SŠ

Místo: jakýkoliv tematicky vhodný prostor venku

Období: celoročně, především v teplé části roku

Pomůcky: papíry s rámečky, psací podložky, tužky, (kolečky pro upevnění papírů)

1 HLEDÁME TÉMA

Na vhodném domluvou ohraničeném místě (klidně blízko u školy) rozdáme žákům/studentům rámečky. Úkolem každého žáka/studenta bude skrze rámeček najít svůj výhled/detail – své venkovní téma (krajina, tráva, strom, kámen atd.), kterému chtějí věnovat svou pozornost a sepsat o něm příběh či pětílístek.

TIP: Radu, jak rychle vystříhnout rámečky pro celou třídu, najdete ve fotonávodě níže.

2 TVOŘÍME PŘÍBĚH

Během domluveného času má každý žák/student čas vytvořit příběh nebo pětílístek na své vybrané venkovní téma.

3 ZAJÍMAVÝ DETAIL

Kdo má již hotový příběh, může se projít po okolí a sám či ve skupině najít zajímavý detail, na který chce ostatní upozornit. Ten může označit dalším papírovým rámečkem, aby se stal součástí blížící se výstavy.

4 VÝSTAVA V GALERII

Kdo má hotovo, může příběh či pětílístek vystavit tak, aby bylo jasné, jaké téma popisuje. Celá třída prochází galerií příběhů, prohlíží, pročítá a hledá příběhy či pětílístky, které je nejvíc zaujaly.

OHLÉDNUTÍ:

V závěru lekce s žáky/studenty diskutujeme nad tím:

VEN

- Jak se jim venku tvořilo, zda je napadali jiné příběhy a témata než ve třídě.
- V čem a zda pomáhal rámeček (objevit nový pohled, zaměřit pozornost atd.)
- Jaký příběh je při procházení galerie zaujal a proč?
- Můžeme i plánovat, kam by chtěli žáci/studenti vyrazit příště, jaká témata by chtěli zpracovávat (betonové město, hřiště, park, divočina ve městě atd.)

CO LZE HODNOTIT (důkaz o učení):

- Skrze papírový rámeček si dítě najde své místo/téma/předmět/výhled či detail na téma venek.
- Pro vybrané místo vymyslí příběh nebo pětílístek.
- Dítě prochází a pročítá vytvořenou galerii z příběhů a pětílístků.

Poznámka: **Pětílístek je „básnička“ v pěti řádcích**, která autora vede, aby téma a své znalosti nebo názory shrnul podle následujícího schématu. Do první řádky napíše jednoslovný název pro téma (obvykle podstatné jméno). Do druhé řádky doplní dvouslovný popis tématu, jeho zásadních vlastností, jak je vidí pisatel (odpověď na otázku: Jaké je téma?). Třetí řádek vytvoří ze tří slov vyjadřujících dějovou složku tématu – tedy, co „téma“ dělá nebo co se s ním děje. Do čtvrté řádky autor napíše větu o čtyřech slovech, která se vztahuje k tématu (sloveso může chybět). Do páté řádky napíše jednoslovné synonymum, které vyjadřuje podstatu tématu.

Pětílístek je metoda programu RWCT = Reading and Writing for Critical Thinking (čtením a psaním ke kritickému myšlení). To je komplexní vzdělávací program, který je tvořen praktickými technikami a metodami s cílem rozvíjet tvořivé, intuitivní a nezávislé myšlení, které pomáhá s porozuměním předkládané látky.

TIP: Pokud chcete víc inspirace, doporučujeme **videokurz Čeština venku**. Více na www.ucimesevenku.cz/kurzy

Pro rychlou výrobu rámečků pro celou třídu je vhodné, vzít si víc papírů A5 na sebe (4-6). Přehnout papíry najednou a vystříhnout do nich otvor. Výroba 30 rámečků je pak hotova za pár minut.

